

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
www.en-dynamei.gr

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ 3.9.2026**

A1. Ο συντάκτης αναφέρεται στις ευεργετικές επιδράσεις του γέλιου. Το γέλιο ενισχύει τους δεσμούς και τη συνεργασία των ανθρώπων, ενώ δρα καταλυτικά σε δυσάρεστες περιστάσεις, γιατί καταπραΰνει τις εντάσεις. Μάλιστα, και οι εκπαιδευτικοί το αξιοποιούν, παρόλο που έως πρόσφατα το γέλιο συνδεόταν με την ανυπακοή, τη διάσπαση της προσοχής των μαθητών και την αδυναμία εποπτείας της μαθησιακής διαδικασίας. Σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς, το γέλιο ευνοεί το θετικό κλίμα της τάξης, εγείρει το ενδιαφέρον των μαθητών και των ίδιων για το μάθημα, περιορίζει το άγχος και κάνει τη μάθηση πιο αποτελεσματική.

B1. 1α, 2β, 3β, 4α, 5α.

B2. Σκοπός του συντάκτη είναι να πείσει τους αναγνώστες ότι το γέλιο σχετίζεται με τη χαρά, την ευτυχία και την καλή διάθεση και ότι αποτελεί έναν εξαιρετικό μηχανισμό κοινωνικής επικοινωνίας. Για τον λόγο αυτό, αναπτύσσει τη δεύτερη παράγραφο με τη μέθοδο της αιτιολόγησης. Συγκεκριμένα, στο χωρίο «Αυτό είναι έτσι γιατί... με τρόπο ειλικρινή ένα μήνυμα» εξηγεί για ποιον λόγο το γέλιο συνδέεται με τη θετική διάθεση αλλά και την ανθρώπινη επικοινωνία. Εξηγεί, λοιπόν, ότι η ευτυχία ή η χαρά δεν παράγουν το γέλιο από μόνες τους, αλλά ότι το γέλιο ενεργοποιείται όταν υπάρχει αλληλεπίδραση, όταν υπάρχει τουλάχιστον ένας άλλος άνθρωπος, ώστε να λάβει το μήνυμα. Επομένως, με τη μέθοδο της αιτιολόγησης ο συντάκτης εξηγεί στους αναγνώστες ότι το γέλιο συνδέεται με τη χαρά και ότι είναι εργαλείο κοινωνικής επικοινωνίας, με σκοπό να πείσει για το ζήτημα αυτό.

Σημείωση: Δεν είναι λάθος για δώσει ο μαθητής ως αιτιολόγηση το χωρίο « «Αυτό είναι έτσι γιατί... είναι 30 προς 1». Η τελευταία περίοδος είναι κατακλείδα.

B3. α) Το Κείμενο 2 αποτελεί δείγμα επιστημονικού λόγου. Μία γλωσσική επιλογή που βεβαιώνει τον χαρακτηρισμό αυτό στην πρώτη παράγραφο είναι **η χρήση της οριστικής έγκλισης**. Συγκεκριμένα, στο χωρίο «Σε ένα γενικό πλαίσιο... έκβαση των πραγμάτων» με τη χρήση της οριστικής ο συντάκτης δίνει στο ύφος του σοβαρότητα και επισημότητα. Επιδιώκει να δηλώσει με τρόπο οριστικό, βέβαιο και κατηγορηματικό ότι ο αισιόδοξος άνθρωπος ερμηνεύει με τέτοιον τρόπο την πραγματικότητα και τις προοπτικές της, επιλέγοντας τη θετικότερη έκβαση των πραγμάτων. Έτσι, ο συντάκτης επιδιώκει να πείσει τον αναγνώστη για τον τρόπο που αντιλαμβάνεται ο αισιόδοξος άνθρωπος τη ζωή. Μία ακόμα γλωσσική επιλογή είναι **η χρήση της παθητικής φωνής** στο χωρίο «Κατά την αισιόδοξη διαχείριση...βάσει δεδομένων». Με την επιλογή αυτή το ύφος του συντάκτη γίνεται σοβαρό και επίσημο, τυπικό και απρόσωπο, αποστασιοποιημένο, με σκοπό να παρουσιάσει ως αντικειμενική αλήθεια και να πείσει τους αναγνώστες ότι ο

αισιόδοξος άνθρωπος δεν διαστρεβλώνει την πραγματικότητα, δεν αποκρύπτει τα γεγονότα, αλλά τα αναλύει, εστιάζοντας στη δράση και τη θετική τους έκβαση.

Άλλες γλωσσικές επιλογές: γ' ενικό πρόσωπο, μακροπερίοδος λόγος, επίσημο-προσεγμένο λεξιλόγιο. **Προσοχή:** ο ορισμός δεν είναι γλωσσική επιλογή!

B3. Β) Σύμφωνα με τον M. Sellingman ο απαισιόδοξος βλέπει τη δυσκολία σε κάθε ευκαιρία, ενώ ο αισιόδοξος βλέπει την ευκαιρία σε κάθε δυσκολία. Οι δυσκολίες λειτουργούν ως ανυπέρβλητα εμπόδια στη λογική του απαισιόδοξου ανθρώπου και για τον λόγο αυτό αποθαρρύνεται από την προσπάθεια, απογοητεύεται και εγκαταλείπει τον αγώνα. Αντίθετα, ο αισιόδοξος άνθρωπος δεν είναι εκείνος που αγνοεί τις δυσκολίες, αλλά εκείνος που τις αντιλαμβάνεται ως ευκαιρία. Δεν επιτυγχάνει πάντα, όμως τα εμπόδια τον κινητοποιούν να δράσει, προσπαθεί να βρει λύσεις, εξελίσσεται και προσαρμόζεται στα νέα δεδομένα.

Γ1. Ο αφηγητής κατακρίνει τον μηχανιστικό τρόπο ζωής της εποχής μας. Πολλοί άνθρωποι δεν ζουν αληθινά, αλλά τυποποιημένα και ανούσια, επαναλαμβάνοντας ένα μοτίβο ζωής που καταργεί τις αληθινές σχέσεις, τις επιθυμίες και τις ανάγκες και τους υποτάσσει σε ένα ανελεύθερο πλαίσιο κοινωνικών συμβάσεων που τους καταδυναστεύουν. Στην πρώτη παράγραφο, στο χωρίο «Έτσι, μ' αυτήν την παλιοεφεύρεση που τη λένε ρολόι, σπρώχνουμε τις ώρες και τις μέρες σα να μας είναι βάρος» ο λόγος του αφηγητή είναι ιδιαίτερα φορτισμένος. Χαρακτηρίζει το ρολόι «παλιοεφεύρεση» με το επίθετο «παλιο-» που δηλώνει ειρωνεία για την υποταγή του ανθρώπου στις πιέσεις του χρόνου στην καθημερινότητα. **Η μεταφορά** «σπρώχνουμε τις ώρες και τις μέρες» δηλώνει ότι οι άνθρωποι δεν βιώνουν τη ζωή αληθινά, αλλά ότι απλώς σπρώχνουν τον καιρό, ότι με δυσκολία υποφέρουν την καθημερινή ζωή. Εξάλλου, **η παρομοίωση** στη συνέχεια «σπρώχνουμε τις ώρες και τις μέρες σα να μας είναι βάρος» το επιβεβαιώνει. Η ζωή είναι βάρος, οι άνθρωποι δεν απολαμβάνουν τις ώρες, τις μέρες, τις στιγμές, απλώς υπομένουν τον χρόνο. Στη δεύτερη παράγραφο στο χωρίο «Χωρίσαμε τη μέρα... όλων των ειδών τα σκουπίδια» **οι μεταφορές** δίνουν μεγάλη φόρτιση στον λόγο του αφηγητή. Οι άνθρωποι δολοφονούν τον ίδιο τους τον εαυτό, καταργούν τις αληθινές τους επιθυμίες και καλύπτουν το υπαρξιακό τους κενό με κάθε λογής σκουπίδια. Στο ίδιο ακριβώς πνεύμα κινείται και **η μεταφορική εικόνα** «Κάναμε το σώμα μας ένα απέραντο νεκροταφείο δολοφονημένων επιθυμιών», που αποδίδει με μακάβριο τρόπο την αλλοτρίωση του ανθρώπου από την αληθινή ζωή, όταν όλες οι ουσιαστικές επιθυμίες/ανάγκες έχουν χαθεί. **Το ασύνδετο σχήμα** στο χωρίο «...αφήνουμε τα πιο σημαντικά... τον διπλανό μας...» αποτυπώνει με περισσότερες λεπτομέρειες την ανθρώπινη κατάσταση. Οι άνθρωποι ζουν συμβατικά, χωρίς πραγματική επικοινωνία με τον εαυτό τους, με τη φύση, με τον συνάνθρωπο. Όλα είναι ψεύτικα, τυπικά και απρόσωπα. Μάλιστα, τα αποσιωπητικά στο τέλος του

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

αποσπάσματος υποδηλώνουν τη θλίψη και την απογοήτευση του αφηγητή γι' αυτόν τον τρόπο ζωής.

Κατά τη γνώμη μου, η κατάσταση αυτή αφορά τον σύγχρονο άνθρωπο. Συχνά, το κυνήγι του χρήματος και ο αγώνας για την επαγγελματική και κοινωνική ανέλιξη απορροφά όλη του την ενέργεια, τον χρόνο και τη διάθεσή του, με αποτέλεσμα να ζει μηχανικά, να ακολουθεί ένα αυστηρό καθημερινό πρόγραμμα, να αλλοτριώνεται από όσα τον ευχαριστούν και να μην απολαμβάνει αληθινά τη ζωή.

Σημείωση: η απάντηση είναι ενδεικτική και περιλαμβάνει περισσότερους από τρεις δείκτες.

Δ1. Στα Κείμενα 1 και 2 αναφέρεται ότι τόσο το γέλιο όσο και η αισιοδοξία είναι πολύτιμα στοιχεία της ζωής μας. Αξιοποιώντας δημιουργικά το περιεχόμενο των αντίστοιχων κειμένων:

- α) για ποιους λόγους, κατά τη γνώμη σας, το γέλιο έχει καθοριστική σημασία για την ανάπτυξη και τη ζωή των νέων;
- β) εσείς προσωπικά, από πού αντλείτε αισιοδοξία για το παρόν και το μέλλον και γιατί;

Το κείμενό σας αποτελεί ομιλία (350-400 λέξεις) που εκφωνείτε ως εκπρόσωπος του σχολείου σας, σε μια ημερίδα του δήμου σχετικά με το νόημα της ζωής.

ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΦΩΝΗΣΗ

Ο μαθητής, ως εκπρόσωπος του σχολείου του, εκφωνεί μια ομιλία, με αφορμή ημερίδα που διοργανώνει ο δήμος με θέμα το νόημα της ζωής. Η ομιλία χρειάζεται προσφώνηση και αποφώνηση και το ύφος είναι ημιεπίσημο.

Ιδέες για πρόλογο

(α) Αγαπητοί συνδημότες,

Είναι γεγονός ότι η ζωή είναι μια διαρκής πρόκληση, ένας διαρκής αγώνας, που πρέπει να αντιμετωπίζεται με θετική διάθεση και αισιοδοξία. Με αφορμή τη διαπίστωση αυτή, θα ήθελα στην ομιλία μου να παρουσιάσω τόσο το γέλιο ως στάση ζωής και τις ευεργετικές του επιδράσεις στην ανάπτυξη των νέων όσο και τις συνθήκες εκείνες που επιτρέπουν να είμαστε αισιόδοξοι για το παρόν και το μέλλον.

(β) Κυρίες και κύριοι,

Όλοι συμφωνούμε ότι η στάση ζωής συνδέεται με το νόημα που δίνει ο καθένας μας σε αυτήν, γεγονός που υπαγορεύει και τον τρόπο με τον οποίο πορεύεται. Με αφορμή τη διαπίστωση αυτή, θα ήθελα στην ομιλία μου να παρουσιάσω το γέλιο ως στάση ζωής και τις ευεργετικές του επιδράσεις στην ανάπτυξη των νέων, όπως και μια πληθώρα άλλων στοιχείων που επιτρέπουν να διατηρούμε μια αισιόδοξη ματιά για το παρόν και το μέλλον.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Στο α' ζητούμενο ο μαθητής πρέπει να εξηγήσει (σε γ' ενικό/πληθυντικό πρόσωπο ή σε α' πληθυντικό πρόσωπο) γιατί το γέλιο έχει καθοριστική σημασία για την ανάπτυξη και τη ζωή των νέων, να εξηγήσει δηλαδή τη σημασία που έχει το γέλιο για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας και την εξέλιξη των νέων. Τα επιχειρήματα βρίσκονται στο κόκκινο βιβλίο του φροντιστηρίου, σελ. 298-300. **Ενδεικτικά:**

- Το γέλιο αποφορτίζει από τις εντάσεις της καθημερινής ζωής, εκτονώνει το άγχος, την πίεση, τον φόβο, διαμορφώνει θετική-αισιόδοξη στάση ζωής.
- Συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση των νέων, βοηθά στην ένταξη σε ομάδες συνομηλίκων, είναι εργαλείο κοινωνικής συμπεριφοράς και αλληλεπίδρασης.
- Διευκολύνει την επικοινωνία σε δυσάρεστες καταστάσεις, εκτονώνει τις εντάσεις, καταπολεμά τις συγκρούσεις.
- Αποκαλύπτει την αισθητική αντίληψη και την πνευματική καλλιέργεια των νέων, φανερώνει την ποιότητα της σκέψης, ανάλογα με την ποιότητα των ερεθισμάτων που το προκαλούν.
- Καταπολεμά την ανία μέσα στην τάξη, ελκύει την προσοχή των μαθητών, κάνει τη μάθηση βιωματική και παιγνιώδη, βελτιώνει τις σχέσεις μαθητών-εκπαιδευτικών και εξασφαλίζει οικειότητα και θετικό κλίμα, μακριά από τον φόβο και τον αυταρχισμό της παραδοσιακής διδασκαλίας.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Το ζητούμενο είναι βιωματικό και απαιτεί την προσωπική οπτική του μαθητή. Ο μαθητής πρέπει να εξηγήσει (σε α' ενικό πρόσωπο) από πού αντλεί ο ίδιος αισιοδοξία για το παρόν και το μέλλον. Παρουσιάζει, επομένως, εκείνες τις συνθήκες (καταστάσεις, δεδομένα, αγαθά κτλ.) που του επιτρέπουν να είναι αισιόδοξος.

- Η φροντίδα, η αγάπη, η προστασία της οικογένειας, που τον κάνουν να αισθάνεται ασφαλής και σίγουρος για τη ζωή και τις προκλήσεις της.
- Το δίκτυο των φίλων, που τον αποδέχονται, τον αγκαλιάζουν, τον σέβονται και τον στηρίζουν στις δύσκολες στιγμές.
- Τα υγιή πρότυπα αθλητών, καλλιτεχνών, διανοουμένων κτλ., που δημιουργούν σημεία αναφοράς και παραδειγματίζουν/δίνουν κίνητρο.
- Η στοχοθεσία, η προσήλωση σε στόχους, ο αγώνας για την επίτευξή τους, η διάθεση για βελτίωση και διαρκή εξέλιξη σε κάποιο τομέα.
- Η ζωή σε ένα πλαίσιο ειρήνης και ασφάλειας, σε φιλελεύθερο και δημοκρατικό πολίτευμα, που εξασφαλίζει δικαιώματα, επιτρέπει ευκαιρίες για σπουδές, εργασία, περίθαλψη και προστατεύει τις ατομικές ελευθερίες, την ισότητα, την αξιοκρατία και τη δικαιοσύνη.
- Η ενίσχυση του πνεύματος του ανθρωπισμού, της αλληλεγγύης και της ενσυναίσθησης, όπως διακρίνεται στην καθημερινή ζωή μέσα από προγράμματα εθελοντισμού, προσφοράς στον συνάνθρωπο, το φυσικό περιβάλλον, τα ζώα κτλ.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030

2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551

3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031

www.en-dynamei.gr

-
- Η ανάπτυξη του δυτικού πολιτισμού, η οικονομική, τεχνολογική και η επιστημονική πρόοδος, που διασφαλίζουν αγαθά, ανέσεις και ποιότητα ζωής, που δίνουν λύσεις σε μεγάλα αδιέξοδα, όπως είναι οι ανίατες ασθένειες, το οικολογικό πρόβλημα, η κλιματική αλλαγή, η εξασφάλιση αγαθών και πόρων για όλους, η βιώσιμη ανάπτυξη στο μέλλον, τα νέα επαγγέλματα, οι ευκαιρίες για νέα πεδία σπουδών κτλ.
 - Η νιότη ως πραγματικότητα, που εξ ορισμού συνδέεται με την ορμή, την αποφασιστικότητα και την αισιοδοξία, επιτρέπει τον αυθορμητισμό, την καινοτομία και την πρωτοβουλία με τόλμη, με ρομαντισμό και πίστη στα υψηλά ιδανικά.